

GRZYWA (21) *sb f*

f (20), *m* (1) [*n-pers*].

sg N grzywa (8). ◊ *G* grzywy (2). ◊ *A* grzywę (8). ◊ *L* grzywie (2). ◊ *pl L* grzywach (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Długie włosy rosnące na głowie i szyi zwierząt; iuba BartBydg, Mącz, Cn; capronae Mącz, Cn; coma BartBydg; seta Mącz; iubae Calep (19) : BartBydg 77b; wnet łzwárclowego Wyrzuć/ bo zmienił grzywę/ iuż fie tu nie godzi/ Rączże kupić inszego/ ten niech w bronie chodzi. RejWiz 57v, 92; RejZwierz 81v; sierść ná nim [na jednoroźcu] ćifáwa/ głowá Ielenia/ łzyiá krotka/ grzywá rzadka BielKron 264, 122v; Tricae equine, Kofy w grziwách v koni. Mącz 464b, 37b, 176a [3 r.]; Ktory koń ma wielką grzywę y twárdą/ ten rychło tłuścieie SienLek 186v, 187v, 189v; Calep 567a; CzahTr L2v.*

Wyrażenie: »końska grzywa« = *equina, seta Mącz (2): Hircipite dicuntur homines qui duros pilos habent, Którzy mayą łep yáko końską grzywę. Mącz 156d, 107b.*

W przén (1) : W Koło koniá/ dwie rybie przed łobą łye chronią: A temu grzywy sięga Wodnik práwą dłonią. KochPhaen 11.

2. *Zestawienie w funkcji nazwy botanicznej:* »końska grzywa« = *prawdopodobnie Equisetum arvense L. (Rost); koński ogon, skrzyp; (cf Cn: Przęśłka ziele, strzępeczka, kotcze ogonki – equisetum, [...] equisetis, equiselis; Mącz też: Equisetum, Herba, [...] Kotczy ogón; być może Mączyński mylnie rozróźnił oba synonimiczne terminy) (1) : Equiselis, Herba, Końska grziwá. Mącz 107c.*

3. *n-pers (1) :*

Zestawienie (1): O Stá. Grzywie posle do Parcewá. PudłFr 11.

Cf BIAŁOGRZYWY, CZARNOGRZYWY, ZŁOTOGRZYWY